

[Friis-Skotte.]

Motorpakket. Overfor denne Konkurrence til Søs skulde Takstbevægelsesfriheden og Fragtaftalerne anses for tilstrækkelige, og Erfaringerne fra 1925—26 synes ogsaa at bekræfte dette. Selv om den samtidig indtrædende almindelige Depression i Forretningslivet som Følge af Kronestigningen gjorde, at en positiv Indtægtsforøgelse ikke blev synlig paa Statsbanernes Regnskab, er det udenfor al Tvivl, at Banerne ved sine Fragtaftaler tog en ikke lille Del af Forsendelser tilbage fra Skibsfarten, særlig fra Paketterne. Talrige Klager til Ministeriet for offentlige Arbejder fra disse Paketter og fra Havnene over deres derved faldende Havneindtægter understreger dette Faktum, selv om vel en Del af Vanskelighederne for Paketterne ogsaa skyldtes den almindelige Depression. Een Ting er givet, at det var i yderste og sidste Øjeblik, inden Depressionen slog ind, at Statsbanerne slap det tidligere stive og ubevægelige Takstsystem og fik sine Takster relativt frigivet; ellers var det blevet Statsbanerne, der havde faaet at mærke hele Depressionens trafikødelæggende Virkning.

Vanskeligere var det at placere Statsbanerne overfor Bilernes Konkurrence. Saa hurtig havde Udviklingen nemlig været paa dette Omraade, at der paa den erhvervsmæssige Personbefordrings Omraade kun var givet faa og ganske utilstrækkelige Regler, og for den erhvervsmæssige Godsbefordring overhovedet slet ingen Regler var givet. Et Mylder af Smaaforetagender var groet op, som alle Steder bed sig fast, hvor Trafikken var stærkest, og som sloges indbyrdes og slog hverandre ud og konkurrerede med Banerne, oftest til Priser saa billige, at de selv i Løbet af kort Tid gik nedem om og hjem, fordi de ikke kunde betale eller forrente sig eller forny deres Materiel, hvorefter nye Foretagender dukkede op i deres Sted. Her maatte ordnede Forhold i høj Grad siges at være paakrævet, baade af Hensyn til Banerne og af Hensyn til Publikum og af Hensyn til Bilfolkene selv. Jeg nedsatte derfor i 1925 en Kommission, som dels skulde ordne Spørgsmaalet med Hensyn til Bilernes Betaling af deres Vejslid, hvilket var Betingelsen for, at Konkurrencen mellem Banerne og Bilerne kunde føres paa lige Fod, og dels ved koncessionsmæssigt at ordne hele den erhvervsmæssige Landevejs-Biltrafik, at muliggøre et trafikmæssigt Samarbejde mellem Banerne og Bilerne og hindre den usunde Konkurrence saavel mellem Banerne og Bilerne som mellem Bilerne indbyrdes, hvilket sidste

Bilfolkene ikke var mindst interesserede i. Det var da ogsaa med Tilslutning af og til Dels paa Opfordring af Rutebilernes Organisation, at denne Kommission blev nedsat.

Hvad jeg forstaaer ved usund Konkurrence overfor Banerne, skal jeg blot eksempelvis illustrere ved, at Biler langs Baneruten afskærer den fedeste Bid af Trafikken fra Banerne ved at køre paa Tider, hvor Trafikken er højest, eller lægge an paa Varer, hvis Takster er de højeste, og gøre det til Takster lavere, end Banerne kan gøre det for, og saa samtidig overlade til Banerne at besørge den Del af Trafikken, tidligt om Morgenen, om Aftenen eller om Natten, hvor der er mindst at køre med, eller overlade til Banerne den tunge og slettest betalte Godstrafik, medens andre Bilforetagender, som kører ude i de jernbanetomme Egne og derfor ogsaa, i hvert Fald delvis, maa tage ogsaa de svagere trafikerede Ture med, holder der og maa holde betydeligt højere Priser end Banerne for at faa Virksomhederne til at løbe rundt.

Resultatet af denne Kommissions Arbejde foreligger nu, fæstnet ved den Lov, som blev vedtaget i forrige Samling. Bilerne skal fra 1. Oktober i Fjor betale hele deres Vejslid, og erhvervsmæssig Landevejsbiltrafik er nu fuldt koncessionsmæssig. Et Nævsn er gaaet i Gang med det Arbejde under Vilkaar, som alle Parter kan eksistere under, at skabe en saadan Trafikordning, at rejsende og Gods kan befordres paa den bedste, sikreste, billigste og mest praktiske Maade fra den ene Del af Landet til den anden, snart paa Jernbane, snart i Bil, alt efter Forholdene. Der er her indledt et Arbejde, som skulde skabe Planmæssighed og Sikkerhed for rejsende og Gods; det er et Arbejde, som jeg staaer udenfor for Tiden; jeg hører, at der er visse Vanskeligheder derved; men forhaabentlig er det kun Begyndelsesvanskeligheder. Jeg kan kun udtale mig om, hvad Formaalet var, nemlig at sikre Banerne den Trafik, som naturligt tilkommer dem som i Almindelighed repræsenterende Trafikkens Hovedlinier og med Bilruterne hovedsagelig som Bilinier og Føderuter til Hovedlinierne og saa i øvrigt ude i de jernbanetomme Egne.

Jeg har for nogen Tid siden set en Artikel — thi dette Emne har jo været diskuteret mange Steder —, hvor Forfatteren hævdede, at medens man nu kræver, at Banerne skal forrente deres Anlæg, stillet man ikke det samme Krav til Skibsfarten og til Biltrafikken — jeg tror, at Forfatteren ogsaa nævnte Lufttrafikken;